

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Venerabilis Arnesti suscepta pro Justitia certamina. Item quàm impatienter detrahentes audire sit solitus. Denique de quotidianis ejus in virtute profectibus. Caput VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

*Dubrov.
Hagik.*

*Benignus, &
facilis ad re-
cipiendos
Pœnitentes.*

*L. 2. de Pœni-
tentia C. 8.*

Gen. 38.

credebatur, & carminum condendorum maximus artifex *Nicolaus Laurentius*, Eloquentiam suam jactare, & Romanæ Sedis auctoritatem convellere; aggressus hominem *Arnestus*, Cæsare audiente, in omnem partem versavit, quod antè retuli, & fractum in arena reliquit. *Hoc habet*, qui impar & incautus in adversario majore vires suas experitur! At contra apud Pœnitentes, & quos sua peccata cruciant, *Arnesto* maxima gratia; hos sermonibus opportunis deliniebat, spern veniæ ostentabat, suspensâ manu tractabat ulcera, saepe etiam occultato, ut ille in regia Virgine medicus, cultello rescindebat vulnus, & spongiâ exceptum sanguinem non sinebat apparere. Retuli superius *Arnesti* cum Senatu Pragensi colloquium, eo affectu plenum, quem faciles & amantes Patres habere solent, cum à filiis è naufragio emeris, audiunt Syrtis & pericula describi. Talis in omni vita fuit, ut eum Hagecius vocat, *Arnestus misericors Pater*, qui condoleret, non exprobraret; quoniam *qui lapsus gaudet alieno, diaboli gaudet victoriâ*, ut loquitur D. Ambrosius. Ambrosij hac in re affectum imitabatur *Arnestus*, & sua in alijs peccata plangebat. Ego ait ille, *sciebam Domine, quòd non eram dignus vocari Episcopus, quoniam dederam me seculo huic, sed gratiâ tuâ sum id quod sum. Id primum à te Domine peto, ut condelere nôrim peccantibus, affectu intimo. Hac enim summa Virtus, quia scriptum est: Et non gaudebis super filiis Iuda in die perditionis eorum, & nè magna loquaris in die perditionis eorum, sed quotiescunq; peccatum alicujus lapsi exponitur, compatiar, nec superbe increpem, sed lugeam & defleam; ut dum alium fleo, meipsum defleam dicens: Iustificata est magis Thamar, quam ego!*

Venerabilis Arnesti suscepta pro Justitia certamina. Item quàm impatienter detrahentes audire sit solitus.

tus. Denique de quotidianis ejus in
virtute profectibus.

CAPUT VIII.

GRavia & potentia valde odia ac certamina ob Justitiã
subijisse, multorumque à se Procerum, & magnorum in
Aula Principum animos, qui Cæsarem in partes trahe-
re, ejusque autoritatem suis cupiditatibus obtendere
solebant, alienasse *Arnestum* legimus; & revera magnos oportebat esse *Canes*, qui tantum *Leonem* allatrare & aggredi auderent. Quæ in se jactabantur, ut vilia præteribat, aut contemnebat *Arnestus*; at si Justitiã lædi vidisset, exurgebat continuo, tantâque vi, & rationum pondere pugnabat, ut *Arnesto* præsentem non dubiã, sed certã semper victoriã Justitiã triumpharet. Significant historiæ, ob Justitiæ patrocinium publicè susceptum, periclitatum aliquando fuisse de vita, parùmque abfuisse, quin periret; sed unde illud periculum accersitum, aut quã ratione vitatum sit, nemo explicat. Ab hæreticis etiam, quos *Flagellantes* vocabant, insidias *Arnesto* structas, jam antè narravi. Nihilominus tamen cum ferro & flammis improbos ulcisci *Cæsar Carolus* vellet, intercessit *Arnestus*, priùsque dissipato cœtu, nè unquam in Bohemiã redirent, pro omni supplicio vetitum est. Summam itaque in Justitiã misericordiæ gloriam invenit *Arnestus*, idque divinitatis exemplo, quæ cum sævire parat maximè, misericordiæ occurrit tenetur, & velut in molli, impetum amittit & frangit. Annotavit id quoque melleus *Ambrosius*, cum illa Psalmi verba perpendit: *misericors & justus, & DEVS noster miseretur. Bis, inquit, misericordiam posuit, semel Iustitiã: in medio Iustitiã est, gemino septo inclusa misericordiã, captivus misericordiã Iustitiã est.* Magnum tum quoque & grave periculum *Arnestus* adiit, cum *Regem Ioannem* libertati Ecclesiasticæ gravem, & opibus Eccle-

4.
Multa ob a-
morem Iu-
stitiæ pertu-
lit.

II.
M. S. 97a.

Arnesti Cle-
mentia.

De obitu Theo-
dosi.

Arnesti for-
titude.

fiarum imminentem (etsi ejus iram præcipitem, & multa nimis audentem ignorare non poterat) Anathemate perculit, coëgitq; fateri, ab humano & Civili judicio Ecclesiæ jura non pendere.

IV. *Fuit in sermone verax*, ait Manuscriptum, & *magni consilij vir*, atq; *in Judicio justus*, apud quem non erat acceptio personarum. Et quamvis usq; ad vitæ suæ exitum multas, crebras ac graves sustineret injurias, tamen pro ipsa strenuo ac virili animo constantissime dimicabat, non parcens contra ipsam pauperi, nec potenti. Cùm verò nihilo secius in Judicijs, privatâ quorundam Procerum gratiâ, Justitiam vinci ac superari videret *Arnestus* (ut Hagecius de temporibus illis scribens fatetur) author *Carolo Casari* fuit, ut Regum antiquorum renovaret exemplum, qui pro portis urbium pauperes audiebant, idque cum summa nominis sui gloria & difficili sequentia in Principum imitatione *Carolus*, dum Praga versaretur, agebat quotidie. *Iniqui Judices*, ait *Remigius*, porta sunt

Remig. in Psal. 9.
VI.

Lib. 50. hieron. 277b.

VII.

mortis, boni Principes porta salutis. Sed præcipue in Archiepiscopali consilio justitia regnabat, in quod doctissimos & probos viros adlegebat, qui neque odijs, neque gratiâ ducerentur. Tempore ejus, ait verus Scriptor, *cepit Justitia in Consistorio suo foveri, & vigorem habere, quæ unicuiq; etiam contra quemcunq; potentissimum, reddebatur*. Legi apud *Pierium*, *Palma* Justitiæ symbolum in sacris litteris haberi, quod & rectâ ascendat, & adversus omne pondus munerum surgat, & succum tam justè in ramos dispenset, ut omnia folia sint æqualia, nullumque altero majus videatur. Quis jam dubitet amantissimum Justitiæ *Arnestum*, velut olim *Debboram*, sub *Palma* judicasse, qui omnibus idem, omnibus æquissimus esset, nullòq; ut hodie dicunt, humano respectu vinceretur? Inde fiebat, ut ejus in judicio præsentiam diligenter observarent Pauperes, boni omnes optarent, timerent, violenti, & in causis dubijs utræque partes hunc suarum litium arbitrum & laudatorem eligerent, ut non *Justi* nomen, sed ipse *Justitiæ* laudem obtineret. Ex hoc forsitan æqui & boni amore natum est, ut impatientissimè detractores alienæ famæ audiret, neque omnino coram se vitam, existimationemque alienam maledictis

ledictis oppugnari ferre posset. Apud *Arnestum*, non is cui detrahebatur, sed qui detrahebat, subibat infamiam. Vitabat magno studio virulentos ejusmodi hominum congressus, atque, ut testatur vitæ Scriptor, *adhuc diem tenente tempore Cameram subintrabat, nè quid perniciosi, quod famam vel vitam coinquinaret, aut nè verbum non edificativum posset emergere.* In aliena vitia inquirendi otium non habebat, cum sua in libello descripta nocturnâ diurnâque manu versaret.

Non mirum igitur (ut breviter, quæ hoc & superiore Capite scripsi, colligam) non mirum, inquam, tantâ morum innocentia præstitisse, qui sic in affectus omnes suos domandos incumberet, & assiduè vigilaret: beatus qui tenebat, & allidebat parvulos suos ad petram! *Philo* doctissimus Hebræorum queritur, post peccatum primi hominis, ut in *Arcam Noë*, sic in *Cor humanum* innumerabiles *beluas immissus*, quæ rugitibus, latratibus, aliisque inconditis vocibus & motibus, rationem dominam perturbent; at *Arnestus*, *velut incorporeus* (verba sunt D. Ambrosij de Noë loquentis) *in superabilis passionibus in medio tantorum motuum gubernabat.* Neque contentus *Præsul Optimus* vitæ suæ rationes & affectus componere, sed ascendere & in virtute crescere, ac velut *Abraham* semper ad meridiem proficisci solebat: *Iustorum enim semita quasi lux crescit usq; ad perfectam diem.* Libellus ille *Arnesti*, de quo toties jam dixi, non errata tantum continebat, sed omnes cœlestis vitæ rationes explicabat: *Descripserat in eo*, ait Manuscriptum, *pœnitentias sibi impositas, & consilia Confessorum*, ut de virtute in virtutem procederet, & velut mercator sedulus lucra sua nôset, atque in futurum tempus disceret majora mercari. Ab *Iustitia*, ad ejus comitem beneficentiam gradum faciamus,

Lib. de plant. Noë.

S. Ambr. l. d. Noë & Arcae c. 15.

VIII.

Gen. 2.
Vide Proble-
mata in Genes.
Franc. Georgii
probl. 47. &
probl. 110.

Cic. lib. 3. de
officiis.

VENE-